

Toimintalähtöinen tuottavuusmittaus kunnissa

Tero Kuusi,
tutkimusjohtaja, Etlä

Johtaminen x Ihmiset x
Teknologia

7.4.2026

KUNTA
LIITTO

Aki Kangasharju,
Tero Kuusi,
Tarmo Valkonen,
Maria Wang

TOIMINTALÄHTÖINEN TUOTTAVUUSMITTAUS KUNNISSA

AIKAISEMMIN

ETLA Raportti | Report | 134 14.2.2023

Tehokkuus ja työhyvinvointi

TIEDOLLA KOHTI TASAPAINOISTA TYÖÄ

Tiivistelmä

Tässä hankkeessa selvitetään, kuinka päivittäisessä ja pitkäaikaisessa työssä ja potilastietojen perustavien reaktiivien voidaan hyödyntää terveydenhuollon työssämittaamisessa ja erilaisten työtyön tuloksissa. Tarkastelutapamme perustuu tilastolliseen analyysiin, jolla arvioimme hoitotyön vaatimuksia, suhteellista hoitotyön voimaa ja lopulta arvioimme vaikutuksia työhyvinvointiin silloin, kun työmäärä ja työtyön vaatimukset kasvatetaan. Kun työtyön voimaa työssämittaamisella, havaitsemme työhyvinvointiin liittyvän yllätyksellisen muutoksen. Tulosten mukaan lyhyiden sarjojen soveltaminen korkean työtyön voimaa vaikuttavista seuroista on. Uutta tietoa yhteistyöstä saatiin tarkastelemalla jaksotason työaika- ja työtyön voimaa.

Aki Kangasharju

Tuottavuus osana tuloksellisuutta

Routledge Studies in Innovation, Organizations and Technology

DIGITAL WORK AND THE PLATFORM ECONOMY

UNDERSTANDING TASKS, SKILLS AND CAPABILITIES IN THE NEW ERA

Volume 14, Number 1, October 2013

The European Journal of Health Economics

Palkeet -yhteishankkeen tuottavuustarkasteluja
21.11.2018

Toimintalähtöiset tuottavuusmittarit Verohallinnossa

Tero Kuusi, FT
Valtionvarainministeriön hallinnonkehittämissankkeen loppuraportti, 18.12.2019

Mitä on tuottavuus?

Miksi mittaaminen on vaikeaa?

Mitatun tiedon vajavaisuus

Organisaation ja johdon suhde

- Tuottavuustiedon luonne
- Datainfrastruktuuri

- Tehtävien delegoinnin haaste
- Oppiva organisaatio

Toiminta vääristyy
Tehdään mitä mitataan

Kehitys pysähtyy
Mittaamisen vaikeudesta
itseään toteuttava ennuste

**tiedonhallinta,
rekisterien kehittäminen
ja toiminnanohjaus-
järjestelmät**

Mittaa

Analysoi

Opi

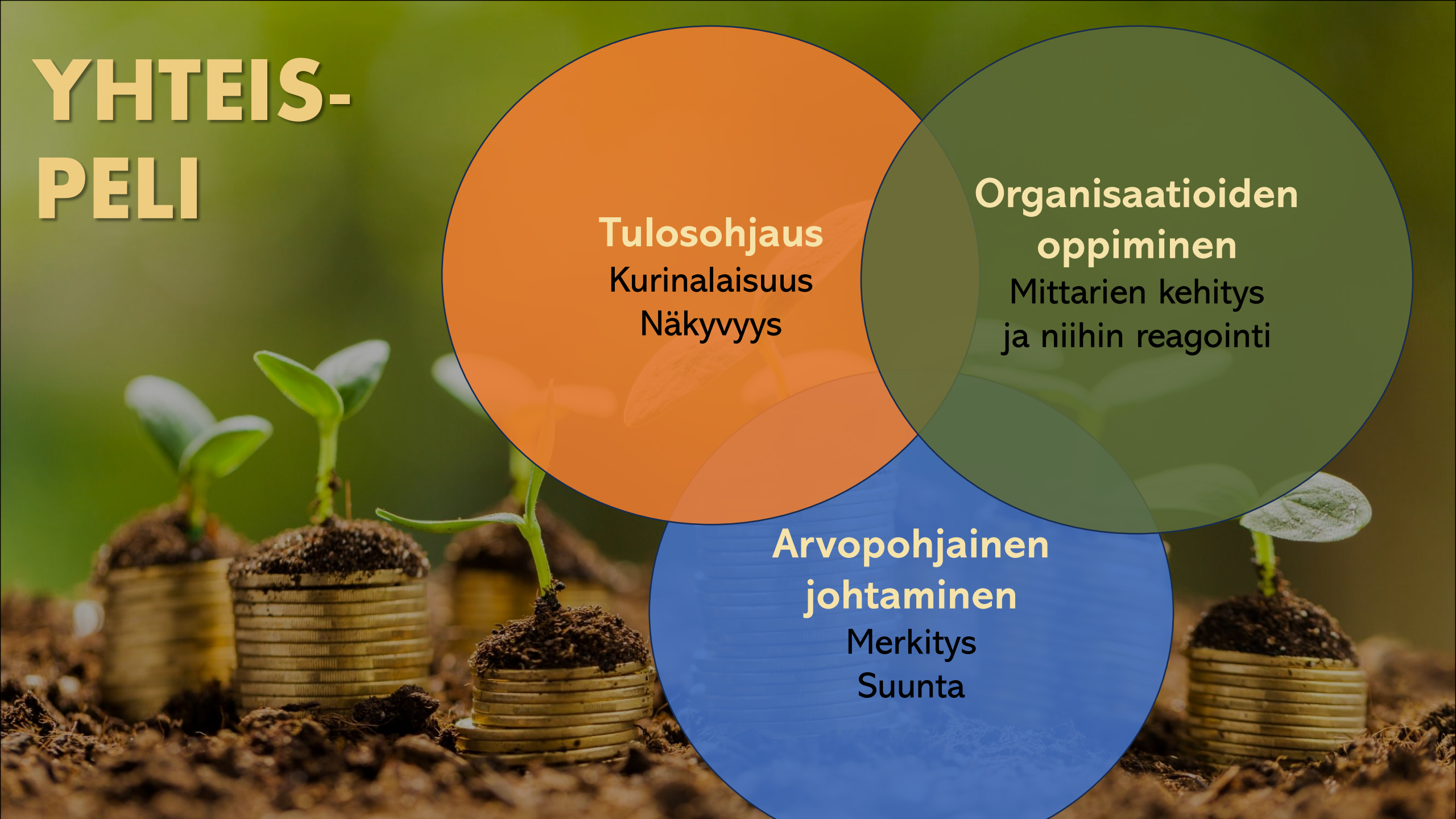
Paranna

YHTEIS- PELI

Tulosohjaus
Kurinalaisuus
Näkyvyys

**Organisaatioiden
oppiminen**
Mittarien kehitys
ja niihin reagointi

**Arvopohjainen
johtaminen**
Merkitys
Suunta

ASKELEITA ETEENPÄIN

V

Varhaiskasvatus

- Tietoa kerätään systemaattisesti rakenteellisesta laadusta, prosesseista ja lasten kehityksestä.
- Data kytkeytyy nyt pääosin paikalliseen seurantaan ja laadunvarmistukseen – **vertailu- ja vaikuttavuusnäky**mä on vielä vajaakäytössä.

P

Perusopetus

- Keskeinen pullonkaula on **kattavan ja vertailukelpoisen valtakunnallisen tiedon** tuottaminen ja keruu.
- Pelkät määrämittarit eivät kuvaa ydintä; laatu- ja vaikuttavuusulottuvuuksia sääntelyn ja tavoitteiden arviointiin tarvitaan.

K

Kulttuuri, kirjasto ja liikunta

- Kerätään laajasti kävijä-, osallistumis-, käyttöaste- ja käyttäjäkokemustietoa.
- Mittarit painottuvat yhä määrällisiin suoritteisiin; **vaikuttavuus (hyvinvointi, osallisuus, syrjäytymisen ehkäisy)** ei yleensä palaudu resurssiohjaukseen.

TIETOA KÄYTTÖÖN

Ydintoiminnot lähtökohta

Modulaarinen rakenne

Kustannus, suorite, laatu, vaikutus

Vertailukelpoisuus

Yhteiset käsitteet, käytännöt ja datan hallinta

KytKentä päätöksentekoon

Mitä päätöksiä mittari aidosti informoi?

DIGITAALISUUDEN AALLOT JULKISESSA HALLINNOSSA

1. AALTO Siiloissa Verkkoon

Viranomaisen A

Viranomaisen B

Viranomaisen C

- Tietoa tiivistetysti
- Erillisiä palveluita
- Lomakkeet verkossa

2. AALTO Digital by Default

- Yhteisiä järjestelmiä
- Parempi käyttökokemus

3. AALTO Tieto Puretaan

- Datan yhdistäminen
- Älykäs automaatio
- Kokonaisvaltaiset palvelut

A photograph showing several small green seedlings with two leaves each, growing out of stacks of gold coins. The stacks of coins are of varying heights and are placed on a bed of dark brown soil. The background is a soft, out-of-focus green. The text "Kiitos huomioistanne!" is overlaid in the center in a bold, yellow font.

**Kiitos
huomioistanne!**

The logo consists of the letters 'ETLA' in a white, bold, sans-serif font, centered within a solid blue square.

ETLA

**Elinkeinoelämän
tutkimuslaitos**

Puh. 09 609 900
www.etla.fi
etunimi.sukunimi@etla.fi

Arkadiankatu 23 B
00100 Helsinki
